

Alevilik-Bektaşılık Araştırmalar Sitesi (13.11.2005)

Geçtiğimiz Ağustos ayında Editörümüz Yrd. Doç. Dr. Ali Yaman Misafir Araştırmacı olarak Almanya'nın tanınmış üniversitelerinden Heidelberg Üniversitesi tarafından davet edildi. Davet nedeni ise üniversitede yürütülen "Ritüelin Dinamikleri" adlı projenin Alevilerle ilgili bölümü idi. Burada bu projeye de kısaca değinmek istiyoruz.

2002 yılının Mayıs ayında Alman Araştırma Kurumu (Deutsche Forschungsgemeinschaft) Heidelberg Üniversitesi'nde "Ritüelin Dinamikleri" konusunda on iki yıl sürecek olan bir araştırma merkezinin (SFB 619) kuruluşunu onaylamıştır. Altı fakültede kültür araştırmaları önplanda olmak üzere on dört farklı disiplinde altmış kadar bilim adamı bu araştırma merkezi içerisinde görev yapmaktadır. Bu disiplinlerden birisi de İslam Araştırmalarıdır. Bu bölümü Prof. Michael Ursinus, Dr. Raoul Motika ve Dr. Robert Langer yürütüyorlar. İslam Araştırmaları alanındaki projenin başlığı şöyledir: "Yakındoğu ve Diaspora'daki İslami Toplulukların Marjinalleşmiş Dini Grupları arasında Ritüellerin Transferi". Bu proje içerisinde incelenen gruplardan birisi de Aleviler. Geçtiğimiz yüzyılda yaşanan köklü değişiklikler Alevi ritüellerini nasıl etkiledi? Bu genel soru çerçevesinde ancak, konunun ayrıntıları ortaya konulmaya çalışılıyor. Proje bağlamında daha önce Dr. David Shankland ve Dr. Hans Lukas Kieser de üniversite tarafından davet edilen uzmanlar arasında bulunuyor. Heidelberg Üniversitesi bu proje doğrultusunda Ağustos ayında beni de davet etti ve çalışmalara Dr. Raoul Motika, Dr. Robert Langer ve asistanları İna ve Janina ile birlikte katıldım. Gerek Türkiye'de gerekse Almanya'da yapılmış Cem ritüelleri incelenmek suretiyle, yaşanan değişimin boyutları açıklanmaya çalışılıyor. Ritüelin katılımcılarından tutun da, kullandıkları araçlar, davranış ve konuşmalarına kadar her türlü ayrıntı gözlemlenmekte ve karşılaştırılmaktadır.

Editörümüz üniversitedeki proje yürütücüleri ile birlikte çok verimli bir çalışma gerçekleştirmiş, Aleviliğin geleneksel ve güncel boyutlarına ilişkin pek çok olgu tartışılmıştır. Proje hakkında İngilizce bilgi aşağıdaki web adresinde bulunmaktadır:

http://www.ritualdynamik.uni-hd.de/en/en_teilprojekte.htm